

KONKURS GEOGRAFICZNY DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

ETAP WOJEWÓDZKI
2 marca 2020 r.

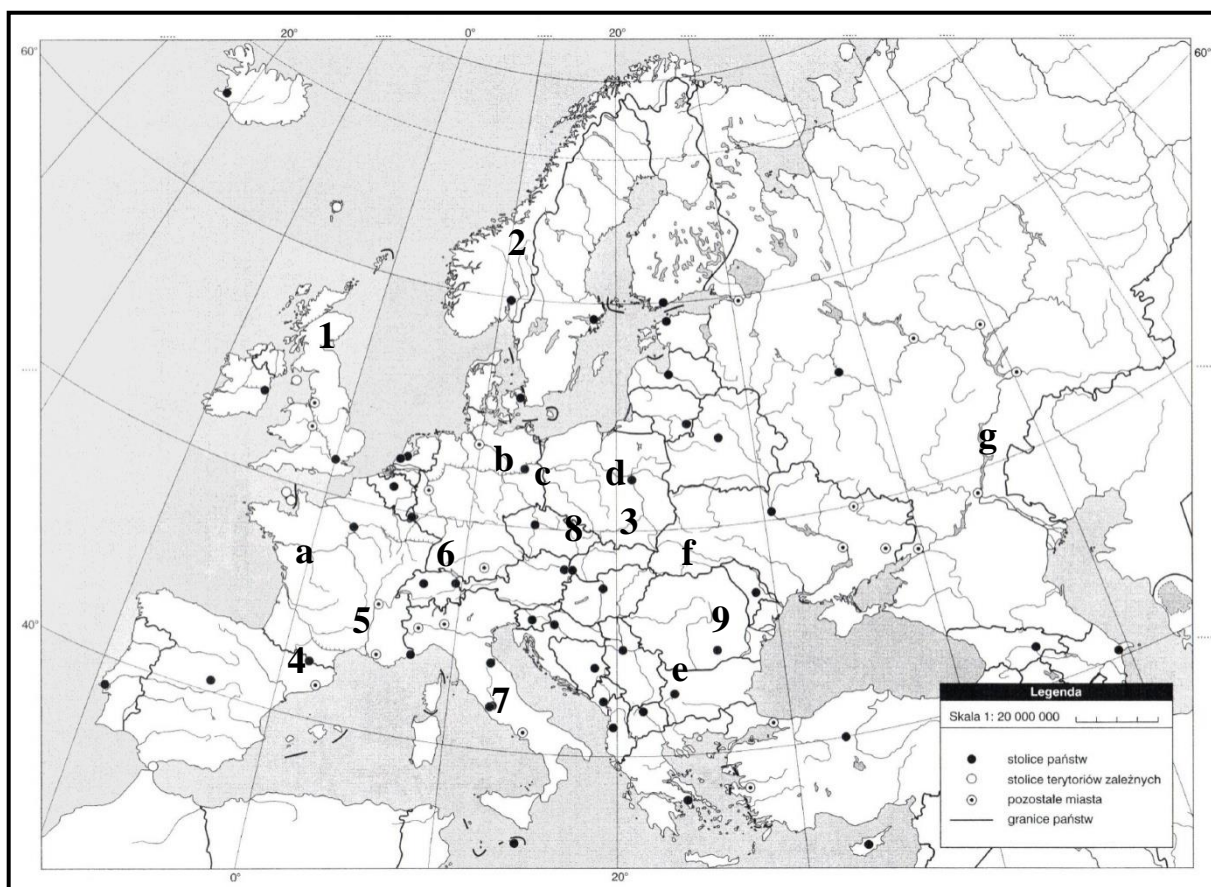
Uczennico/Uczniu:

1. Na rozwiązanie wszystkich zadań masz **90** minut.
2. Pisz długopisem/piórem – dozwolony czarny lub niebieski kolor tuszu.
3. Nie używaj ołówka ani korektora. Jeżeli się pomylisz, przekreśl błąd i zaznacz/napisz inną odpowiedź.
4. Pisz czytelnie i zamieszczaj odpowiedzi w miejscu do tego przeznaczonym.
5. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.

Życzymy powodzenia!

Maksymalna liczba punktów	40	100%
Uzyskana liczba punktów		%
Podpis Przewodniczącej/-ego		

Mapa do zadań nr 1 i 2.

www.google.pl

Zadanie 1. (0 – 1)

...../1

Na mapie konturowej Europy numerami **od 1 do 9** oznaczono łańcuchy górskie wypiętrzone w różnych orogenezach: kaledońskiej, hercyńskiej i alpejskiej.

Podkreśl zestaw, w którym zapisano tylko łańcuchy górskie po raz pierwszy wypiętrzone w orogenezie hercyńskiej.

- A. 1, 2, 8,   B. 3, 4, 5,   C. 6, 7, 9,   D. 5, 6, 8.

Zadanie 2. (0 – 4)

Na mapie konturowej Europy literami **od a do g** oznaczono wybrane rzeki.

a) Które z rzek, zaznaczonych na mapie konturowej, spełniają następujące warunki:

...../2

- Część dorzecza, a także źródło rzeki głównej znajduje się w Karkonoszach: .....
- Niewielką część dorzeczy mają po polskiej stronie Karpat: ....., ...
- Jej zlewiskiem jest bezodpływowy zbiornik wodny: .....
- Wody tej rzeki wpadają do morza przez cieśniny np. Pianę i Dziwnę: .....

Uwaga: nie wszystkie rzeki podlegają wyborowi, niektóre warunki spełniają dwie rzeki.

- b) Zapisz nazwy rzek oznaczonych literami **b, f, g** oraz nazwy zlewis, do których należą dorzecza tych rzek

...../2

Nazwy rzek:

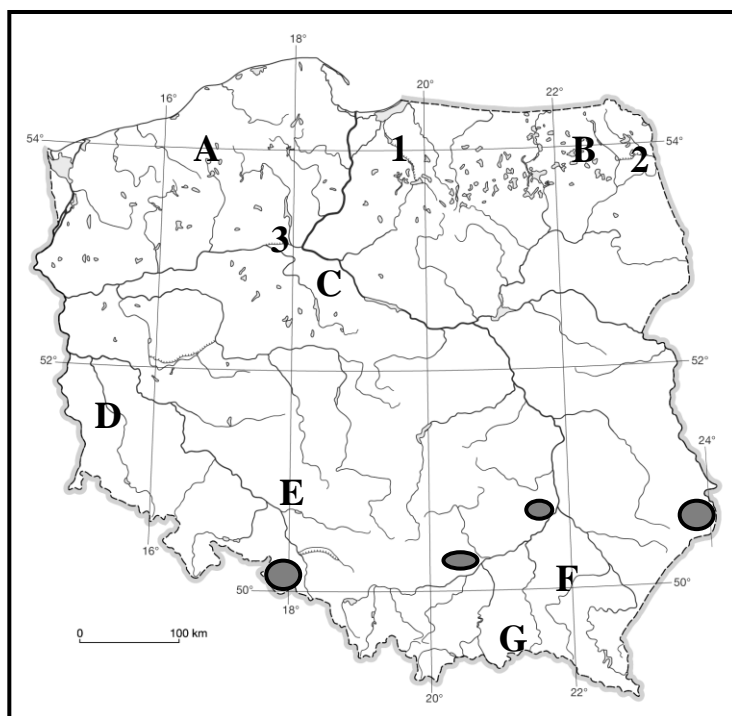
Zlewiska:

b) .....

f) .....

g) .....

Mapa do zadań nr 3, 4 i 6.

Na podstawie: www.geographic.cba.pl; *Atlas geografii* 7-8. 2017, WSiP Warszawa

Zadanie 3. (0 – 3)

Na mapie konturowej Polski numerami **od 1 do 3** zaznaczono wybrane kanały.

...../3

Zapisz w wyznaczonych miejscach nazwę każdego z kanałów oraz nazwy rzek albo jezior, które on łączy.

<u>Nazwa kanału nr 1:</u>	<u>Nazwa kanału nr 2:</u>	<u>Nazwa kanału nr 3:</u>
<u>Kanał łączy:</u>	<u>Kanał łączy:</u>	<u>Kanał łączy:</u>

Zadanie 4. (0 – 1)

...../1

Na mapie konturowej Polski literami **od A do G** zaznaczono miejsca o różnej rocznej sumie opadów atmosferycznych.

Zapisz oznaczenie literowe miejsca, w którym roczna suma opadów atmosferycznych jest najniższa w Polsce i uzasadnij swój wybór.

Oznaczenie literowe: .....

Uzasadnienie: .....

.....

Zadanie 5. (0 – 2)

...../2

Podkreśl prawdziwe informacje dotyczące klimatu Polski.

A. W Polsce kontynentalizm klimatu maleje z zachodu na wschód / ze wschodu na zachód.

B. W naszym kraju najczęściej występują wiatry zachodnie i południowo-zachodnie / wschodnie i południowo-wschodnie.

C. Najdłuższy okres wegetacji jest na Żuławach Wiślanych / w Kotlinie Sandomierskiej.

Zadanie 6. (0 – 2)

Na mapie konturowej Polski (strona nr 3) kolorem niebieskim zaznaczono obszary występowania jednego z typów genetycznych gleby, a poniżej zamieszczono profile wybranych gleb, opisane numerami od 1 do 4.

a) Zapisz nazwę typu genetycznego gleby oraz numer, którym go oznaczono.

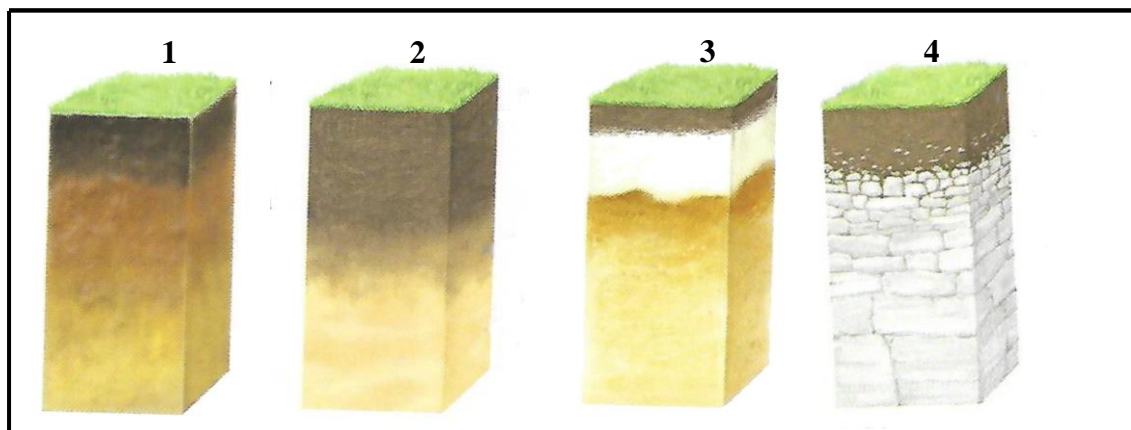
Typ genetyczny gleby: .....

Numer profilu glebowego: .....

...../1

b) Zakreśl numery profili glebowych zamieszczonych w zadaniu **6a**, którymi oznaczono gleby żyzne.

...../1

Malarz R., 2016, *Puls Ziemi*. Nowa Era Warszawa

Zadanie 7. (0 – 1)

W tabeli zapisano błędnie kolejność pięter roślinności w Tatrach.
Zapisz we wskazanym miejscu ich poprawną kolejność.

...../1

Piętra roślinności w Tatrach - kolejność błędna					
regiel dolny	pogórze	hale	regiel górny	kosodrzewina	turnie
Piętra roślinności w Tatrach - kolejność poprawna					
1.	2.	3.	4.	5.	6.

Zadanie 8. (0 – 1)

Przyporządkuj każdej zapisanej informacji miejsce, którego ona dotyczy, wpisując:
Tatry Wysokie lub Tatry Zachodnie.

...../1

- Występują tutaj doliny ze stawami: .....
- Zbudowane są przede wszystkim ze skał wapiennych: .....
- O ich wysokości zadecydowała odporność skał granitowych: .....
- Przez góry prowadzi kilkukilometrowa dolina z sąsiedztwem jaskiń: .....

Zadanie 9. (0 – 1)

Na fotografii przedstawiono formę terenu charakterystyczną dla krajobrazu
Wyżyny Lubelskiej.

...../1

www.polskiekrajobrazy.pl

Zapisz nazwę formy terenu, skały, w której ona powstała oraz procesu, który doprowadził
do jej utworzenia.

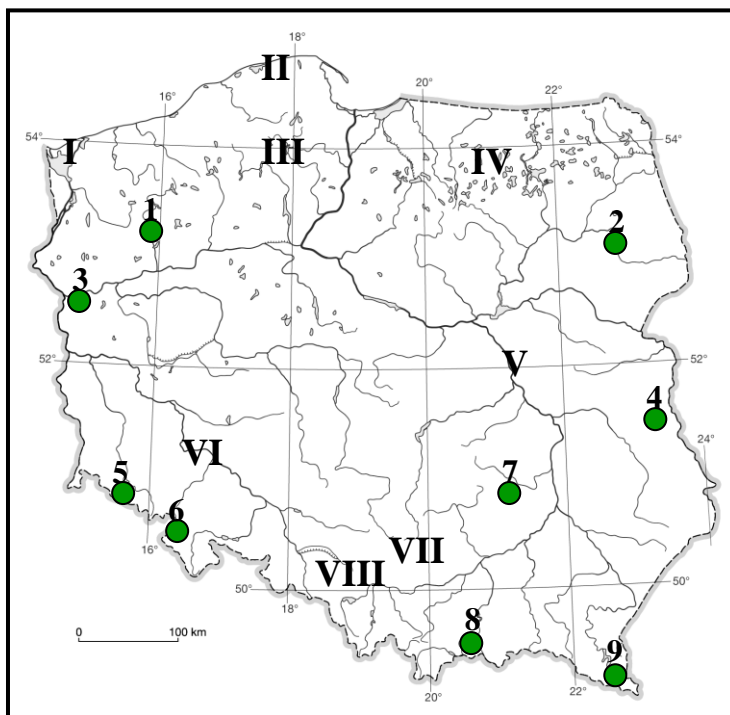
Forma terenu: .....

Skała: .....

Proces: .....

Mapa do zadań nr 10 i 11.

Na podstawie: www.geographic.cba.pl

Zadanie 10. (0 – 2)

...../2

Na mapie konturowej Polski numerami od I do VIII oznaczono wybrane regiony geograficzne.

Uzupełnij informacje, wpisując w miejscu oznaczonym literą **A** właściwe numery regionów geograficznych, a literą **B** – ich nazwy.

Uwaga – nie wszystkie numery podlegają wyborowi.

W tym regionie możesz wziąć udział w spływie kajakowym rzeką Krutynią, wspinać się na Szeskie Wzgórza: **A.** .....; **B.** .....

Wędrując po tym regionie, zobaczysz Wzgórza Trzebnickie, pradoliny, świadczące o obecności lądolodu oraz kopalnie rudy miedzi: **A.** .....; **B.** .....

W tym regionie możesz obejrzeć ostańce, ruiny zamków, jaskinie z nietoperzami, doliny i bramy oraz wywierzyska: **A.** .....; **B.** .....

Tam zobaczysz wędrujące wydmy sięgające 50 metrów wysokości: **A.** .....; **B.** .....

Zadanie 11. (0 – 2)

...../2

Na mapie konturowej Polski na stronie nr 6 numerami **od 1 do 9** zaznaczono wybrane parki narodowe.

Na podstawie informacji dotyczących trzech parków narodowych, zapisz w tabeli ich nazwy oraz numery, którymi oznaczono je na mapie konturowej.

Uwaga: nie wszystkie numery parków podlegają wyborowi.

Informacja	Nazwa parku narodowego	Numer na mapie
W parku występują liczne torfowiska, bagna, stawy, jeziora krasowe. Można tutaj zobaczyć ostańce kredowe, miejsca przypominające tundrę.		
Na terenie parku występują połoniny, lasy bukowo-jodłowe i np. niedźwiedzie, wilki, rysie, żmije zygzakowate i węże Eskulapa.		
Obszar parku obejmuje liczne rozlewiska i bagna. Przeważa roślinność bagienna, szuwarowa. Rosną także olsy i łęgi.		

Zadanie 12. (0 – 1)

...../1

Oblicz współczynnik przyrostu naturalnego w Polsce w 2017 roku, wiedząc, że wtedy urodziło się 402 tys. osób, a zmarło 403 tys. osób. W ostatnim dniu tego roku liczba ludności wynosiła 38 434 tys.

Wynik zapisz z dokładnością dwóch miejsc po przecinku.

Miejsce na obliczenia:

Odpowiedź:

Zadanie 13. (0 – 2)

...../2

W tabeli zapisano dane statystyczne dotyczące struktury wyznaniowej wybranych państw Europy. Przyporządkuj do danych statystycznych nawę państwa, którego one dotyczą.

Nazwy państw wybierz spośród podanych: *Hiszpania; Niemcy; Polska; Rumunia; Wielka Brytania.*

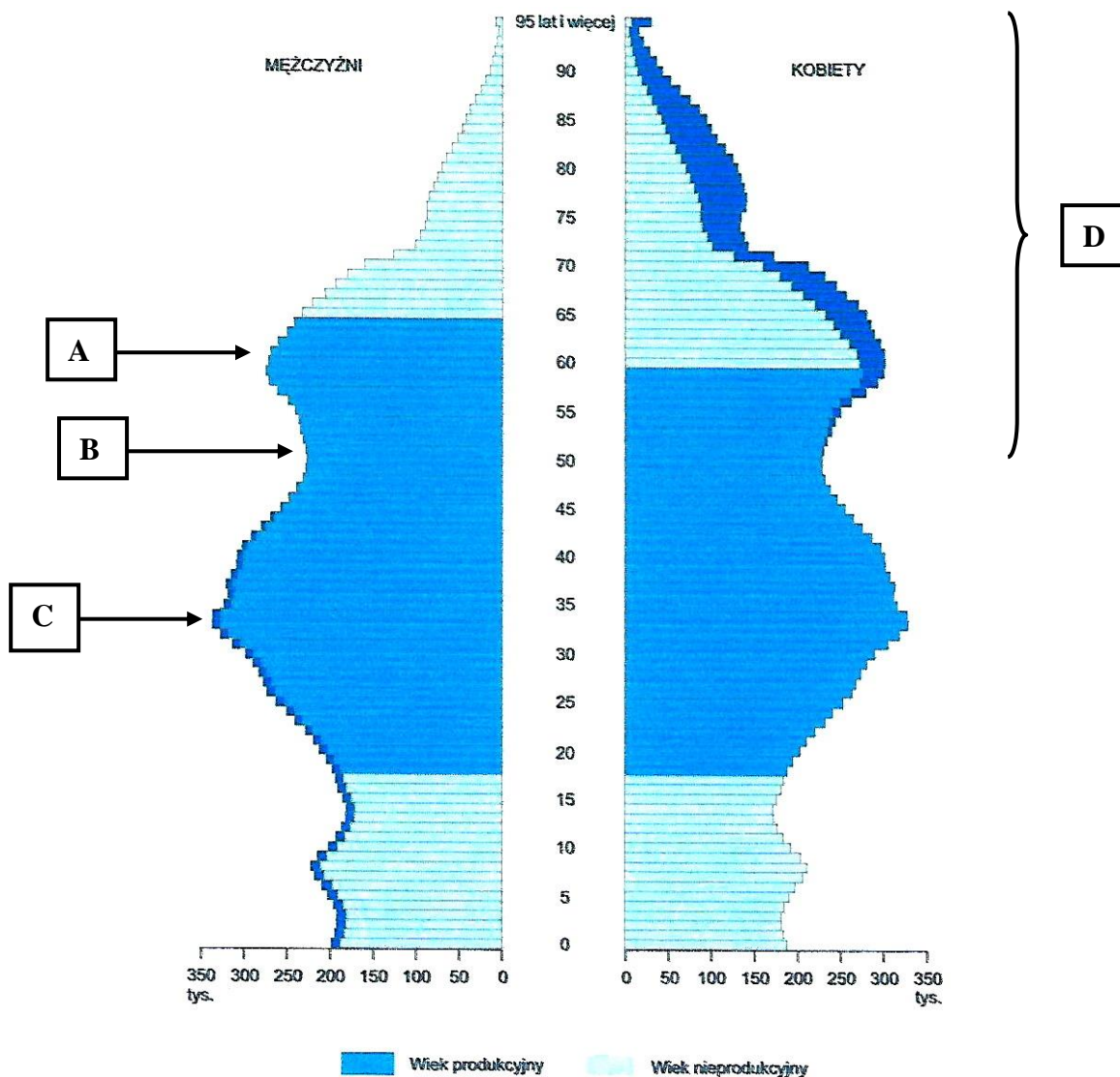
Uwaga: nie wszystkie nawy państw podlegają przyporządkowaniu.

Wyznawcy (w procentach)				Pozostali	Nazwa państwa
katolicy	prawosławni	protestanci	muzułmanie		
4,3	81,9	6,4	-	7,4	
34,0	-	34,0	3,7	28,3	
16,2	-	54,5	5,0	24,3	
87,6	0,4	0,4	-	11,7	Polska

Malarz M., Szubert M., Rachwał T., 2017, *Planeta Nowa*. Nowa Era Warszawa;
Białek W., Wnuk G., 2017, *Teraz GEOGRAFIA*. SOP Oświatowiec Toruń

Zadanie 14. (0 – 3)

Na wykresie przedstawiono piramidę płci i wieku Polski w 2017 roku.

GUS, *Mały Rocznik Statystyczny Polski*. 2018 Warszawa

- a) Nazwij i podaj dwie przyczyny występowania zjawiska, którego skutek oznaczono na piramidzie literą D, obejmującego roczniki nadwyżki liczby kobiet nad liczbą mężczyzn.

...../1

Nazwa zjawiska: .....

Przyczyny występowania:

1. ....
2. ....

b) Wyjaśnij występowanie wyżów demograficznych oznaczonych literami A i C oraz niżu demograficznego oznaczonego literą B.

...../2

Wyjaśnienie występowania wyżów demograficznych:

A.....

.....

C.....

.....

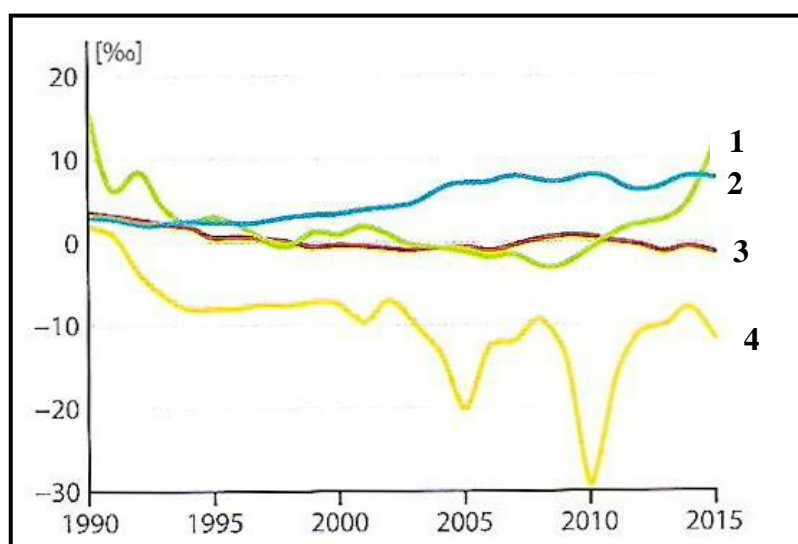
Wyjaśnienie występowania niżu demograficznego:

B.....

.....

Zadanie 15. (0 – 1)

Na wykresach numerami **od 1 do 4** oznaczono współczynnik przyrostu rzeczywistego w wybranych państwach Europy, w tym w Polsce w latach 1990-2015.

Malarz M., Szubert M., Rachwał T., 2017, *Planeta Nowa*. Nowa Era Warszawa

Przyporządkuj do każdego numeru właściwą nazwę państwa.

Nazwy państw wybierz spośród podanych: *Litwa, Niemcy, Wielka Brytania*.

...../1

Numer wykresu	Nazwa państwa
1	
2	
3	Polska
4	

Zadanie 16. (0 – 1)

W tabeli zestawiono dane statystyczne dotyczące wybranych parametrów z zakresu demografii województwa mazowieckiego z lat 2010 – 2017.

Rok	Urodzenia żywe	Zgony	Imigracja	Emigracja
	w liczbach bezwzględnych			
2010	60757	53389	1282	592
2016	59586	54867	2150	367
2017	61850	57237	1927	443

<https://warszawa.stat.gov.pl>

Na podstawie danych statystycznych i własnej wiedzy, zapisz wniosek dotyczący sytuacji demograficznej w województwie mazowieckim.

...../1

We wniosku uwzględnij wielkość przyrostu naturalnego, salda migracji i przyrostu rzeczywistego.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 17. (0 – 3)

a) Podkreśl trzy zdania, w których zapisano prawdziwe informacje dotyczące zmian w strukturze produkcji przemysłowej w Polsce po 1989 roku.

...../1

- A. Wzrosło znaczenie przemysłu chemicznego.
- B. Zwiększył się udział przemysłu lekkiego w strukturze produkcji przemysłowej.
- C. Na znaczeniu zyskał przemysł elektromaszynowy.
- D. Nastąpił wzrost znaczenia przemysłu hutniczego.
- E. Zmniejszył się udział górnictwa w strukturze produkcji przemysłowej.

b) Napisz nazwę rodzaju produkcji przemysłowej, związanej z miejscowościami oznaczonymi numerami I i II, ważnej na rynku europejskim.

...../2

I

Bolechow
Starachowice
Słupsk
Wrocław

II

Gorzów Wlkp.
Mława
Ostaszewo koło Torunia
Żyrardów

Zadanie 18. (0 – 1)

Podkreśl poprawne dokończenia zdania, wybierając spośród podanych, dwa rodzaje odnawialnych źródeł energii.

...../1

W Polsce do produkcji energii elektrycznej, spośród odnawialnych źródeł energii, w największym stopniu wykorzystuje się:

- energię wiatrową.
- energia słoneczną.
- energię wód płynących.
- energię biomasy.
- energię geotermalną.

Zadanie 19. (0 – 1)

Zapisz, na podstawie podanych wad lub zalet, nazwę właściwego rodzaju transportu.

...../1

Należy do najtańszych sposobów przewozu ładunków: .....

Jest źródłem emisji spalin oraz przyczyną częstych wypadków: .....

Umożliwia uniknięcie korków ulicznych i skrócenie czasu podróży : .....

Zadanie 20. (0 – 1)

Podkreśl wiersz, w którym zapisano **tylko te** organizacje międzynarodowe, do których należy Polska.

...../1

- A. OECD i CEFTA;
- B. WTO i IMF;
- C. OBWE i EFTA;
- D. NATO i UNASUR.

Zadanie 21. (0 – 1)

Podkreśl wiersz, w którym zapisano **tylko te** nazwy miejscowości, w których **nie znajdują się** obiekty wpisane na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

...../1

- A. Gdańsk, Malbork, Szczecin, Toruń.
- B. Jawor, Lipnica Murowana, Wrocław, Zamość.
- C. Biskupin, Gniezno, Kraków, Wieliczka.
- D. Biskupin, Częstochowa, Kazimierz Dolny, Poznań.

Zadanie 22. (0 – 1)

Umieść oznaczenia literowe (A – F) w tabeli tak, aby powstał uporządkowany zapis etapów przemian w strukturze przemysłu w Nadrenii Północnej-Westfalii.

...../1

A. Wzrost kosztów wydobycia i produkcji stali; B. Zmiana charakteru regionu z górniczego na region, w którym rozwijają się nowoczesne gałęzie przemysłu (np. biotechnologiczny, elektroniczny, samochodowy); C. Dynamiczny rozwój przemysłu wydobywczego, hutniczego; D. Wprowadzanie do procesów produkcji bardziej oszczędnych i przyjaznych środowisku technologii; E. Eksploatacja złóż surowców energetycznych i metalicznych; F. Ograniczenie produkcji oraz zamykanie hut i kopalń.

E					
---	--	--	--	--	--

Zadanie 23. (0 – 2)

...../2

Twoi rówieśnicy planują wycieczkę na Litwę. W tym celu zebrali informacje o kilku miejscach, które chcą zobaczyć.

Na podstawie podanych informacji, zapisz nazwy miejsc, które będą celem wycieczki na Litwę.

- To jest nie tylko uzdrowisko, ale także miejsce, w którym można skorzystać z atrakcji parku wodnego, zjeżdżać na nartach przez cały rok: .....
- Są tam wędrujące wydmy oraz miejscowości, w których architektura domów przypomina wioski i miasteczka w Skandynawii: .....
- Dużą atrakcją turystyczną jest miasto wśród malowniczych jezior i lasów oraz zamek na jednej z wysp jeziora Galwe: .....
- Jest to miasto z wizerunkiem Matki Boskiej w Ostrej Bramie, którego starówka jest wpisana na listę światowego dziedzictwa UNESCO: .....

Zadanie 24. (0 – 2)

...../2

Podkreśl trzy wiersze, w których zapisano atrakcje turystyczne Słowacji.

- A. Spływ łodziami podziemną rzeką w Morawskim Krasie.
- B. Zwiedzanie ruin Zamku Spiskiego z przełomu XI i XII wieku.
- C. Podziwianie Wodospadu Panczawy – najwyższego w Europie Środkowej.
- D. Wędrowanie szlakami Małej Fatry.
- E. Zwiedzanie drewnianych domów i zabudowań gospodarczych wsi Vlkolinec.
- F. Korzystanie z atrakcji w parku wodnym w Szpindlerowym Młynie.

BRUDNOPIS